

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาเชิงปริมาณ ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มุ่งศึกษา ๑) ระดับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒) การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้ปกครองนักเรียนที่มีสถานภาพ ต่างกัน ๓) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา ๒๕๕๘ จำนวน ๒๘ แห่ง มีจำนวนประชากร ๒,๑๕๐ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา ๒๕๕๘ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๒๗ คน

๓.๓ เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างจากประชากร จำนวน ๒๘ แห่ง ให้ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน ๓๒๗ คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

๓.๑ การคัดเลือกแบบกำหนดโควตา (Quota-Selection) โดยการคัดเลือกผู้ปกครองจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา เป็น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาในระดับดี และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาในระดับพอใช้ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก ได้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๖ แห่ง จำแนกตามผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

๓.๒ สุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยการหาอัตราส่วน (K) ระหว่างประชากร (N) และกลุ่มตัวอย่าง (n) จะได้อัตราส่วนดังนี้

ชื่อ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปากดวด	๖๗	๕๖
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเราะ	๖๖	๕๖
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านในญาติ	๓๕	๓๐
๔. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลกลาย	๖๒	๕๓
๕. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปากเจ้า	๖๕	๕๕
๖. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำตก	๙๐	๗๗
รวม	๓๘๕	๓๒๗

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยครอบคลุมพัฒนาการ ๔ ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยสุด ดังนี้

คะแนน ๕ หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระดับมากที่สุด

คะแนน ๔ หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระดับมาก

คะแนน ๓ หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระดับปานกลาง

คะแนน ๒ หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระดับน้อย

คะแนน ๑ หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอบ้านดง จังหวัดนครราชสีมา

๒. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

๑. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเนื้อหาวิเคราะห์หาแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเรียบเรียง และสร้างเป็นแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยสร้างให้ครอบคลุมการพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง ๔ ด้าน คือ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา

๓. นำแบบสอบถามเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขสำนวนภาษาและความถูกต้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงให้ถูกต้อง

๔. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญด้านการมีส่วนร่วม จำนวน ๕ ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องตามรูปแบบ และความถูกต้องของภาษา พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามให้มีความตรงกับเนื้อหาและความเหมาะสมกับเนื้อหา ได้ค่า IOC = ๐.๘๗ โดยทุกข้อมีค่าระหว่าง ๐.๘ - ๑.๐

๕. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ ๔ ไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนไทร สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลกลาย อำเภอบ้านดง จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่น = ๐.๘๐๖

๖. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลต่อไป

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ผู้วิจัยขอหนังสือจากศูนย์บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ถึง หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อขออนุมัติเก็บข้อมูล

๒. ผู้วิจัยทำแบบสอบถาม จำนวน ๓๘๕ ชุด ไปแจกให้ประชากร ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖ แห่ง

๓. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน ๓๘๕ ชุดจากกลุ่มประชากร นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุด ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน ๓๒๗ ชุด

๔. เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติ ต่างๆ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจง ความถี่ และร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ขั้นตอนที่ ๒ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และแปลผลโดยเปรียบเทียบเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ - ๕.๐๐ หมายความว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ - ๔.๔๙ หมายความว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ - ๓.๔๙ หมายความว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ - ๒.๔๙ หมายความว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๔๙ หมายความว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ ๓ เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้ปกครองนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มี สถานภาพ ต่างกัน ใช้สถิติอนุมานสำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่ออธิบายความแตกต่างตามลักษณะประชากร ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่มจะทำการทดสอบด้วยค่าสถิติทดสอบที (t-test) และกรณีตัวแปรต้นมากกว่าสองกลุ่มจะทำการทดสอบด้วยค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test) ถ้าพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

ขั้นตอนที่ ๔ รวบรวมข้อมูลจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยนำเสนอแจกแจงความถี่ เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้ง ๔ ขั้นตอน แล้วนำผลที่ได้มาสรุป และรายงานผลการวิจัยต่อไป

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้นำหลักสถิติมาใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร^๑

$$\text{สูตร} = \frac{N \times 100}{Na}$$

เมื่อ N แทน จำนวนสมาชิกที่สุ่มตัวอย่าง
Na แทน จำนวนสมาชิกทั้งหมด

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร^๒

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum fx$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับข้อมูลทั้งหมด
n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร^๓

$$\text{สูตร SD} = \sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
เมื่อ $\sum f(x - \bar{X})^2$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของค่าเบี่ยงเบนของข้อมูลแต่ละตัว
N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

๔. การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (t - test) จากสูตร^๔

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}} \quad (df = \infty)$$

^๑ พิษณุ ฟองศรี, *วิจัยทางการศึกษา*, (กรุงเทพมหานคร: เทียมฟ้าการพิมพ์, ๒๕๔๙), หน้า ๘๐.

^๒ ชานินทร์ ศิลป์จารุ, *การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท วี.อินเตอร์ พรีนซ์, ๒๕๕๑), หน้า ๑๕๐.

^๓ ส่งศรี ชมภูวงศ์, *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (นครศรีธรรมราช: วิพีเอส), หน้า ๒๒๗.

^๔ *เรื่องเดียวกัน*, หน้า ๒๔๓.

เมื่อ t	แทน ค่า $t - test$
$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ
S_1^2, S_2^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ
n_1, n_2	แทน จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒ ตามลำดับ

๕. ทดสอบเอฟ (F-test) ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า ๒ กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) จากสูตร^๕ F

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F	แทน ค่าการแจกแจงของ F
MS_b	แทน ความแปรปรวน(Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
MS_w	แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

๖. ค่า IOC สำหรับหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม^๖

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	แทน ค่าดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

๗. การหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Method)^๗

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
n	แทน จำนวนข้อคำถาม
S_i^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
S_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔๘.

^๖ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๙๗.

^๗ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐๕.